De Dienst
Noardwest Fryslân
zo werkt het sociaal

Uitstroom-routekaart PRO/VSO

Deze uitstroom-routekaart is bedoeld voor professionals die werken met vso of pro leerlingen om een sluitende aanpak vorm te geven bij de uitstroom van deze jongeren. Het biedt een overzicht in te ondernemen stappen en acties en geeft inzicht in wanneer welke instanties elkaar moeten vinden en ondersteunen.

Route WERK
regie Dienst

1 Stage
School laat leerling onbetaalde stages lopen en vormt zich een beeld van het arbeidsvermogen

2 Werkplek
School zoekt passende werkplek samen met leerling/ouder
School bespreekt leerling die extra ondersteuning nodig heeft in uitstroom-overleg met de Dienst

3 Arbeidsvermogen
Leerling/ouder <18jr vraag bij UWV beoordeling arbeidsvermogen aan met specificatie indicatie banenafspraak

4 Doelgroepen-register
- **UWV** beoordeelt het arbeidsvermogen
- **UWV** meldt bij Dienst plaatsing doelgroepen-register

5 Extra begeleiding
Dienst biedt ondersteuning vanuit Participatiewet: jobcoaching, loonkostensubsidie
Dienst/UWV adviseert over loonkostenvoordeel werkgever

6 Aan 't werk
- **Dienst** (werk & inkomen) verstrekt de noodzakelijk voorzieningen (loonkostensubsidie, jobcoaching)
- **Werkgever** biedt leerling arbeidsovereenkomst
- **Leerling** is nu werknemer; eigen regie/verantwoordelijkheid
- **School** bereikbaar voor oud-leerling/ouder in het kader van nazorg (2 jaar)

Route BESCHUT WERK
regie Dienst

1 (Beschutte) stage
School laat leerling onbetaalde stages lopen en vormt zich een beeld van het arbeidsvermogen

2 Beschutte werkplek
- **School** vraagt of bij de Dienst of bij Pastiel/Empatec een stageplek aan om te onderzoeken of de leerling tot de doelgroep beschut werk behoort
- **School** bespreekt leerling die extra ondersteuning nodig heeft in een uitstroomoverleg met de Dienst (Werkstart-overleg)

3 Arbeidsvermogen
Leerling/ouder vraagt bij UWV beoordeling arbeidsvermogen aan met specificatie beschut werk met onderbouwing van Pastiel/Empatec
School kan hierbij ondersteunen

4 Indicatie beschut werk
- **UWV** geeft advies over arbeidsvermogen
- **Dienst** beoordeelt het advies en neemt besluit, bij positief besluit geeft Dienst aan Pastiel/Empatec door dat de leerling op de wachtlijst kan

5 Wachtlijst / taakstelling
- **Leerling** wordt op de wachtlijst geplaatst
- **Dienst** verstrekt vanaf 18 jr bijstand totdat er een plek vrijkomt bij het Pastiel/Empatec
- **Gebiedsteam** Route dagbesteding kan mogelijk ingezet worden gedurende de wachttijd
- **Het Rijk** bepaalt de taakstelling

6 Aan 't werk (beschut) / begeleiding
- **Dienst** (werk & inkomen) verstrekt evt. aanvullende bijstand indien nodig
- **Pastiel/Empatec** biedt leerling arbeidsovereenkomst of externe detachering
- **Leerling** is nu beschut werknemer onder begeleiding van Pastiel/Empatec en heeft interne jobcoach
- **School** bereikbaar voor oud-leerling/ouder in het kader van nazorg (2 jaar)

Route DAGBESTEDING/ HULPVERLENING
regie Gebiedsteam

1 Stage
School laat de leerling minstens 1 onbetaalde stage(s) lopen en vormt zich een beeld van het uitstroomprofiel voor dagbesteding/zorg

2 Dagbesteding indicatie
Leerling/ouder (<18jr) vraagt bij gemeente (toegang Jeugd) een jeugdhulp indicatie aan voor dagbesteding. Hiervoor evt. onafhankelijke client ondersteuning bieden bijv. St. Mee.Vanaf 18 jr. is de aanvraag bij **WMO** of langdurige zorg via **WLZ** (reg. Zorgkantoor)

3 Voorziening
Gebiedsteam zoekt samen met leerling/ouder een passende plek uit de lijst van contracteerde aanbieders.

4 Beschikking
Gebiedsteam/Dienst verleent beschikking dagbesteding vanuit Jeugdwet en evalueert voor verlenging of verwijst naar WMO indien leerling (bijna) 18 jaar wordt.
Dienst werk en inkomen vanaf 18jr mogelijk recht op uitkering en volgen leerling in dagbestedingstraject.

5 Aan de slag
Gebiedsteam is betrokken bij de noodzakelijke zorg
Zorgaanbieder biedt begeleiding conform afspraak
Leerling naar dagbesteding, gecontracteerde uren
School bereikbaar voor leerling/ouder in kader van nazorg (2 jaar)

6 Uitkering
Leerling/ouder kan Wajong uitkering bij UWV aanvragen. Indien blijkt dat de leerling niet kan door ontwikkelen.
Leerling/ouder Indien niet toegekend aanvraag bijstandsuitkering bij **Dienst** (werk en inkomen) indienen.

Route MBO
regie school

1 Stage
School laat leerling onbetaalde stages lopen, vormt beeld van uitstroomprofiel
School Bij stagevergoeding adviseren aanvraag doelgroepenregister

2 Aanmelden MBO
Leerling/ouder (<18jr) meldt aan bij een MBO instelling, onderwijsovereenkomst tekenen en inschrijven
School/leerling/ouder Bij school aangeven dat er ondersteuning nodig is

3 Extra ondersteuning
School heeft de regie op de overdracht naar het MBO

4 Warme overdracht
School zorgt (met toestemming van ouder) voor een warme overdracht naar het MBO
School vult Intergrip in

5 Geen vervolgonderwijs?
Leerling/ouder Indien VSO leerling <18jr uitstroomprofiel onderwijs heeft, maar toch niet inschrijft voor vervolgopleiding, contact met leerplichtambtenaar
Leerling/ouder Indien PRO, leerling na 16 jaar niet meer kwalificatie plichtig
School/leerplicht naar route arbeid, overdracht naar de Dienst
Leerling/ouder Vervolgstap aanvraag UWV vaststellen arbeidsvermogen (indicatie BAB en doelgroepenregister)
Doorstroompunt, bij uitval leerling, geeft advies over vervolg in overleg met school en leerling/ouder

6 Start op nieuwe school
MBO schrijft leerling in en neemt zorg over
Leerling krijgt eigen regie/verantwoordelijkheid
MBO biedt begeleiding en begeleidingsplan
School bereikbaar voor nazorg, vragen over loopbaan en vult na 1 jaar uitstroommonitor in.

De Dienst Noardwest Fryslân
zo werkt het sociaal

MEMO

Aan: [redacted]

Van: [redacted]

Datum: 28 februari 2024

Betreft: Inventarisatie Uitvoering bestaanszekerheid door De Dienst

---

Naar aanleiding van het beleidskader bestaanszekerheid 2024-2028: 'Voorkomen, versnellen, vereenvoudigen en versterken' uit december 2023 geeft De Dienst een inventarisatie van de uitvoering in reguliere trajecten en (pilot)projecten die reeds uitvoering geven aan het nieuwe beleidskader. Daarnaast kijken we wat nog meer mogelijk is, maar wat niet binnen de huidige reguliere beleidsregels kan worden uitgevoerd en vraagt om aanpassing van beleid en/of extra middelen voor de uitvoering ervan.

Wat doen we al?

In het beleidskader zijn 6 uitgangspunten geformuleerd. De Dienst heeft op een aantal van die uitgangspunten in de uitvoering al aanpakken gerealiseerd of zal die in 2024 gaan realiseren. We geven hieronder daarvan een overzicht per uitgangspunt.

1. We werken vanuit vertrouwen

Werken vanuit vertrouwen heeft voor De Dienst altijd centraal gestaan; daarin is niets veranderd. Vertrouwen is een tweerichtingsverkeer: de gemeente vertrouwt erop dat de inwoner vanuit goede bedoelingen en interacties samenwerkt met de gemeente. De inwoner mag erop vertrouwen dat de gemeente er alles aan doet om de burger zo goed mogelijk op maat te ondersteunen. Wat De Dienst betreft hoort daar vanaf 2024 ook een vast aanspreekpunt bij. Inwoners die klant zijn bij De Dienst leven vaak op of onder het bestaansminimum. De gemeenten hebben veel lokale regelingen en toeslagen ontwikkeld om de inwoner te helpen. Maar voor de meeste inwoners zijn al die lokale regelingen en toeslagen complex. En juist voor deze inwoners is het belangrijk om grip te krijgen op het leven, waarbij financiële stabiliteit een belangrijke voorwaarde is. Vanuit De Dienst werken we daarom vanaf 2024 voor alle inwoners met een bijstandsuitkering met een vaste regievoerder. Die heeft 1-op-1 gesprekken met de inwoner en blijft het vaste aanspreekpunt voor alle vragen die de inwoner heeft op bestaanszekerheid.

We gaan uit van de gegevens die de klant heeft verstrekt vorig jaar, dit jaar kregen inwoners daardoor veel sneller hun energietoeslag. Wij ontvingen dit jaar van veel inwoners bedankbriefjes daarvoor! En bijvangst: de inwoner wordt minder belast met administratieve (bewijs)last!

2. We kijken naar wat kan, proberen een doorbraak te realiseren en bieden perspectief

Werk is nog steeds een van de belangrijkste pijlers om mee te kunnen doen in onze samenleving. Daarom zetten we stevig in op het wegnemen van belemmeringen bij de combinatie zorg en werk. Door de zorg ondersteunend te maken bijvoorbeeld aan werk, zodat iemand ook buiten de reguliere

‘zorgtijden’ geholpen kan worden. Maar ook een goede en nauwe samenwerking met de gebiedsteams zijn daarbij cruciaal.

Doordat de jongerencoaches ook minimaal een dag per week in de gebiedsteams werken en daar dus onderdeel van zijn, zorgen we ervoor dat er echt integraal samengewerkt kan worden. Dat werpt vruchten af bij bijvoorbeeld kwetsbare jongeren die veel eerder in beeld zijn en op maat geholpen kunnen worden. De jobcoaches zijn ook aangesloten bij de ProVSO scholen. Zo weet De Dienst al heel vroeg, nog voordat de jongere een ‘klant’ wordt, waar de kwetsbaarheden zitten en proberen we, samen met het gebiedsteam, de school en mogelijk jeugdzorg, om uitval en andere problemen te voorkomen. Dat werkt; want de afgelopen 3 jaar hebben we van de helft van alle jongeren die zich aanmeldde voor een bijstandsuitkering kunnen voorkomen dat ze ook daadwerkelijk in de uitkering kwamen.

3. We zorgen voor eenvoud en toegankelijkheid

Deels werkt De Dienst hierin met een vast aanspreekpunt: één regiehouder voor iedere inwoner met bijstand. Minimaal 1x per jaar is er een gesprek met de inwoner; juist de inwoners die vrijgesteld zijn van arbeidsverplichting, bijvoorbeeld omdat zij chronisch ziek zijn, vallen vaak tussen wal en schip omdat zij moeilijk zichtbaar zijn in het systeem. Daar komt dus verandering in. Dat betekent dat iedere inwoner minimaal 1x per jaar samen met de Dienst bekijkt of hij of zij gebruik maakt van de regelingen waar hij of zij voor in aanmerking komt. Uiteraard helpt de regiehouder bij het aanvragen ervan. Ook bespreekt de regiehouder of er veranderingen zijn geweest in het leven van de inwoner die van invloed kunnen zijn op de uitkering. Bijvoorbeeld omdat iemand is gaan samenwonen óf omdat iemand op vakantie gaat. In beide gevallen is de inwoner verplicht om dit te melden. Zo willen we voorkomen dat de inwoner risico loopt dat er gekort wordt op de uitkering en mogelijk in de schulden raakt. Onze ervaring is dat verreweg de meeste inwoners het graag goed willen doen, maar vaak niet weten wat het goede is. De Dienst ziet wel mogelijkheden om bepaalde regelingen eenvoudiger en toegankelijker te maken. Maar daar is wel extra inzet vanuit de gemeente nodig. Verderop in deze memo lichten we dit toe.

4. We versterken de positie van kinderen en jongeren

Onze jongerencoaches zijn nauw betrokken bij de ProVSO scholen; zo hebben we eventueel probleemjongeren al vroeg in beeld. We werken nauw samen met gebiedsteams en andere zorgprofessionals om escalaties te voorkomen. De inzet is om ervoor te zorgen dat jongeren een opleiding krijgen en afmaken, zodat zij in de overgang naar volwassenheid een betere startkans op werk hebben en makkelijker hun plek in de samenleving vinden.

5. We zetten in op preventie en vroegsignalering

Preventie en vroegsignalering werpt vruchten af; dat weten we al heel lang. Hierin stappen blijven maken is belangrijk. We hebben daarom een nauwe samenwerking met de gebiedsteams; veel casemanagers werk bijvoorbeeld zitten één of meer dagen bij het gebiedsteam, zodat we in de dagelijkse praktijk ook echt zij aan zij samenwerken. Maar met de inrichting van regiehouders

verwachten we dat we nog beter kunnen inzetten op vroegsignalering en preventie. Het is belangrijk om hier continue aan te blijven werken en verbeteren.

Ieder klant krijgt een brede intake. Daarbij kijken we op alle leefgebieden of daar problemen zijn. Financiën bijvoorbeeld is een belangrijk onderwerp. We bespreken of iemand moeite heeft met rondkomen en dagelijks een maaltijd kan betalen. Of dat er schulden zijn. We noemen dat de financieel fit gesprekken. Daarbij kijken we ook of iemand gebruik maakt van alle regelingen en voorzieningen waar de klant recht op heeft. Zo helpen we iedere klant financieel 'fit' te worden. Overigens: met de zeer kwetsbare inwoners, voor wie werk niet tot de mogelijkheden behoort en afhankelijk is en blijft van een bijstandsuitkering gaan we deze gesprekken vanaf 2024 jaarlijks houden. Zo zorgen we ervoor dat ook de meest kwetsbare inwoners financieel fit blijven!

6. We zorgen dat werken kansen biedt

Werk blijft een focuspunt. Als we het hebben over bestaanszekerheid dan begint dat bij financiële zekerheid en werk staat daarbij centraal. Inwoners met arbeidspotentieel worden vanaf 1 januari 2024 begeleidt naar werk door Pastiel en Empatec. De Dienst zet zich in voor mensen zonder arbeidspotentieel. En juist voor die groep inwoners willen we meer mogelijkheden en aanbod ontwikkelen om, op de langere termijn, mogelijk toch aan de slag te kunnen. Daarbij is vrijwilligerswerk net zo waardevol als regulier betaald werk. Voor inwoners voor wie arbeid in de brede zin, ook op de lange termijn geen optie is, zetten we samen in op het stabiel houden van het leven. Vanuit een stabiel leven kan de inwoner zelf vorm geven aan een zinvol leven en daarbij zijn er ook weer ondersteuningsmogelijkheden.

2. Er kan meer!

Lokale Regelingen en toeslagen veranderen om ze te vereenvoudigen, vraagt om nieuwe beleidsregels. De Dienst heeft die beleidsregels nodig om de veranderingen ook te kunnen uitvoeren. Dat vraagt dus wat van de gemeentelijke beleidsadviseurs. En met het vereenvoudigen van aanvragen kan het zijn dat er extra middelen nodig zijn om dat mogelijk te maken. Dat vraagt om een politiek en bestuurlijk besluit. De Dienst denkt graag mee over de mogelijkheden voor de uitvoering.

- AV Friso afschaffen en vervangen door maatwerk
- Eenmalige toeslag bij energiearmoede liet zien dat dit veel beter werkt; omdat de inwoner zelf kan bepalen waar het geld aan besteed gaat worden; zo gingen de aanvragen voor schuldhulpverlening flink omlaag. Mogelijkheid: schaf de vele complexe lokale regelingen af en vervang deze door een eenmalige jaarlijkse toeslag die uitgekeerd wordt aan inwoners op of onder bestaansminimum. Ook voor de uitvoering betekent dit een flinke efficiency en effectiviteitsslag
- Bijzondere bijstand versimpelen en beter onder de aandacht van inwoners brengen

Bijlage

Wat doet de Dienst al?			
Werken vanuit vertrouwen	Vertrouwen dat onze klanten ons tijdig en volledig informeren	Aanpak Energietoeslag	Verminderen administratieve (bewijs)last, versnelde uitbetaling toeslag
	Uitbreiding digitale portaal	Doorgeven van inkomsten aan de Dienst	Vereenvoudiging formulier, minder uitvragen, versnelde uitbetaling uitkering
Doorbraak en Perspectief	Maatwerk vanuit de behoefte/situatie van de klant	Participatiewet in Balans; gezamenlijke opdracht	Landelijke wetgeving; starten met voor-bereidingen in 2024
Eenvoud en toegankelijkheid	Eén loket voor onze inwoners	Inrichten spreekuren met ketenpartners, gemeente en Dienst	Uitgangspunt: altijd antwoord / verwijzing op de hulpvraag van de inwoner
	Uitbreiding digitale portaal	Aanvragen CER en Studietoeslag	Aanvragen van deze regelingen is eenvoudiger en sneller
Versterken positie kinderen en jongeren	Preventieve aanpak	Dienst is aangesloten bij leerlingenoverleg Pro/Vso scholen	Dienst vroegtijdig betrokken bij traject van de leerling richting werk, scholing of dagbesteding
	Regievoering traject naar werk	Regievoering door de Dienst op traject werk voor kwetsbare jongeren vanaf 16,5	Inzet op beschut werk, loonkostensubsidie, jobcoaching en/of begeleiding op maat
	Integrale samenwerking Gezamenlijke aanpak voor jongeren vanaf 16,5	Samenwerking met scholen, doorstroompunt, gebiedsteams, Pastiel/Empatec en jongerencoaches	Preventie voorkomt vroegtijdige uitval op school en biedt een passend vervolg traject
Preventie / vroegsignalering	Samenwerking met ketenpartner	Inzet fiscale screening met Humanitas	Onderzoeken recht op kortingen/toeslagen
	Financieel fit gesprekken Simpel switchen	Simpel switchen van uitkering naar werk, ondersteuning in het regelen van de financiën	Voorkomen van uitval in werk door (mogelijk) kwetsbare financiële situatie
		Inzet surplus regeling-verrekening inkomen en uitkering door de Dienst	Een stabiele inkomstensituatie voor parttime werkende klanten
Werk biedt kansen	Dienstverlening op maat	Iedere klant krijgt een aanbod ism Pastiel/Empatec en/of ketenpartners	Een passend traject richting werk, participatie of hulpverlening / zorg
	Financieel fit gesprek	Iedere klant krijgt een financieel fit gesprek	Een zo stabiel mogelijke inkomenssituatie
	Contactpersoon/regievoeder	Iedere klant heeft een contactpersoon	Een vast aanspreekpunt voor iedere klant